

der afbrød mig, var saa skarpsindig, at han vidste, at Begrebet evangelisk-lutheriske Kirke er større og videre end den danske Folkekirke. Det er imidlertid en Sag, jeg ikke tillægger nogen Vægt; jeg nævnedes den kun for Kuriositetens Skyld. Den meget ærede Minister mente, at jeg havde beregnet Lønningerne for høit, naar jeg sagde 4 Millioner; men jeg har virkelig nævret sig for lidt og været tilbøjelig til at gaa under istedetfor over det virkelige Beløb. Beløbet er 4,150,000 Kr., og hvad enten de gaa med til Lønninger, Efterløn eller Enfers Pensionering, er det dog faktisk, at Summen medgaar til Præsternes Lønning. Den ærede Ministers Svar i Anledning af mit Spørgsmaal om Anvendelsen af de Midler, han sammendrog til almindelige kirkelige Formaal, forekom mig meget svagt. Han oplyste mig ikke om, efter hvilken Lovbestemmelse han var kommen til det Resultat, han var kommen til, nemlig, at kunne beskikke de større Embeder, og han indlød sig slet ikke paa, at en tidligere Kultusminister, nemlig Monrad, ved sit Lovforslag af 3die Oktober 1860, har erkjendt, at Sigt burde kun ske ved Lovgivningsmagtens Samtykke. Jeg har i Grunden den Tilfredsstillelse, efter at have hørt den ærede Minister, at, om jeg end ikke er bleven tilfredsstillet ved hans Svar, har jeg dog ligesom paa Følelsen, at Ministeren dog vistnok ikke ret længe vil fortsætte paa den Vej, han er slaaet ind paa, eller ialtsald dog kun gjøre det med stor Forsigtighed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg hør maasse endnu berøre et Par Punkter, som, siden jeg havde Ordet, ere komne paa Dmte, og da navnlig den midlertidige Inddragelse af Bispetienderne. Det ærede Medlem som bragte dette Udtryk paa Tale, (S. N. Hansen) fandt, at det var overmaade godmodigt af mig, at jeg havde betegnet denne Inddragelse som midlertidig; men efter at have tænkt noget derover, kom det ærede Medlem dog til en anden Mening, idet han fandt, at det var et Legn paa, hvorledes Reaktionen tog Overhaand iblandt os, og derfor var et høist betegnende Tidens Legn. Jeg skal tillade mig at minde om, at Bispetiendernes Inddragelse aldrig er foregaaet som andet end som midlertidig Foranstaltning. Den er fremkaldt under de lave Kapitelstartjer i Tyverne og ønsket af Bisperne selv, der for Regjeringen fremførte en Begjæring om at lønnes med Penge i Stedet for med Korn, for at de kunde vide, hvor stor Indtægt de havde. Dette blev forfat i nogen Tid derefter, og da Rigsdagen fik Andel i Bevillingsmyndigheden, blev der ogsaa Spørgsmaal om at inddrage Tienderne og at yde Penge i Stedet for, men udtrykkeligt kun som midlertidig Foranstaltning; det blev netop forlangt fra Lovgivningsmagtens Side, at det skulde staa som en blot midlertidig Foranstaltning. Ved Fi-

nantslovens Behandling i 1853—54 var der Nogle, som havde en Anelse om, at det dog tilsidst vilde være en god Forretning endelig at inddrage disse Tiender i Statskassen, og der stillede et Forslag derom, men det forkastedes, og siden har Sagen aldrig været for. Tienderne opføres uden videre paa Finantsloven og i Statsregnskabet som Bispetiender, men den Reservation der i 1853—54 er tagen, opretholdes i den sidste Paragraf af hver Finantslov, hvorefter alle tidligere tagne Reservationer fremtidig have deres Gyldighed. Bispetiendernes Inddragelse er derfor endnu den Dag i Dag midlertidig, og derfor har jeg betegnet den saaledes. — Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (H. Nielsen) gjorde mig det Spørgsmaal, efter hvilken Lovbestemmelse jeg handlede. Jeg svarede ikke før derpaa, fordi jeg oprigtigt talte ikke troede, det var det ærede Medlems Mening at faae Svar derpaa. Jeg stolede fuldkomment paa, at det ærede Medlem vilde vide, at vi ikke have nogen Lovbestemmelse angaaende Raadigheden over de kirkelige Midler, og at det altsaa ikke kan være i Kraft af Lovbestemmelser, der handles. Først naar det Lovforslag, jeg her har forelagt, eller et andet lignende bliver vedtaget, kan der være Tale om at handle efter Lovbestemmelser.

N. Andersen. Jeg vil ikke unnlade at udtale, at det har været mig en vis Tilfredsstillelse at høre det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. N. Hansen) udtale sig idag. Det er saa sjældent, at jeg kan være tilfreds med det ærede Medlems Udtalelser, at jeg ikke vil unnlade at benytte Leiligheden til at udtale det, naar det engang hendes. Det ærede Medlem har ved tidligere Leiligheder fundet det upassende, ja endog latterligt, naar jeg eller Andre have tilladt sig at citere, hvad man har udtalt i tidligere Dage; men efterat det ærede Medlem idag har gjort sig saamegen Flid for at fremhæve, hvad der er udtalt i Tid, der endog ligger meget længere tilbage end dem, jeg har tilladt mig at citere denne Sag angaaende, saa haaber jeg, at det ærede Medlem for Fremtiden vil give os Absolution, om vi nogeninde skulde komme til at citere ogsaa, hvad han har anført. Naar det ærede Medlem idag har sagt, at om 1871 skulde man ikke tale, thi det, som foregik dengang, rammede slet ikke ham, men Kultusministeren, saa siger jeg: lad saa være, at det rammer Kultusministeren dengang, at vi ikke fik Loven færdig i 1871; men det kan dog ikke ramme Ministeren, at det ærede Medlem senere gif bort fra den Del af Loven, han havde erklæret sig enig i, nemlig Lønningen efter Korn. Var det ærede Medlem bleven staaende ved denne Del af Loven, saa kunde han senere have faaet den anden Del med, som han i det Mindste efter sin sidste Udtalelse veg tilbage for den Gang, det vil